

ADDITAMENTA
AD **FAUNAM PROTOGAEAM,**
SISTENS
DESCRIPTIONES ALIQUOT ANIMALIUM
IN SUCCINO INCLUSORUM.

AUTORE
JOANNE SWATOPLUCO PRESL
MED. DOCT. ET PROF.

descriptions invenimus quae sanguinem
corium et inservit circulum circunscriptum
cavum propositum; inter
descriptions scilicet, quoq[ue] multas
notabilis mentem habent in sensu sua

Hae pagellae continent descriptiones quo-
rumdam insectorum et arachnidum succino-
inclusorum atque in Museo Historiae na-
turalis Universitatis pragensis servatorum.
Omnino plures jam de talibus scripsere
auctores, sed nostra exemplaria comparans
cum hisce nullum inveni, quod quadrasset ex-
isse. Non parvam admirationem atque so-
latum adferebat exemplar includens can-
trum ex genere Palaemon et concham ex
genere Cardium. Sed scrutinio accuratori
ostendebat se dolus perinfamis, nam frustu-
m succini excavatum, in cavitatem haecce
lao entia intrusa et interstitia terebinthina
xpleta fuerunt.

Maximopere dolet me non potuisse comparationes instituere cum animalibus harum classium hodieum viventibus; hinc unio descriptiones adferro, quae videntur milsat clarae, ut quivis hunc defectum faciliter modo corrigere poterit.

I. INSECTA.

CYNIPS.

CYNIPS succinea.

Longitudo $\frac{1}{4}$ lineae.

Caput globosum, parvulum, rufescens; antennae longae, fere quater longitudine sua caput superantes, evidenter ex articulis minutis aequalibus compositae.

Thorax tergo atro, pectore rufescente.

Abdomen ovale, stylo dependens, lucidum, fuscum. Alae quatuor, anteriores obovatae, latae, corpore longiores fere tantum, quantum longitudo abdominis efficit, pellucidae, in quibus decursus venarum non determinabilis, quoniam alae posteriores subtus jacent; alae posteriores parum breviores anticis, margine interiori et anteriori longis ciliis obsita.

Pedes teneri, mediocriter longi.

Ab omnibus Cynipsibus hucusque notis longe differens.

FORMICA.

FORMICA nigra.

Longitudo 1 linea. Tota nigra.

Caput globulosum, reliqua signa ob locum obnubilatum non determinanda. Antennae rufae, capite multum longiores.

Thorax oblongus, brevis.

Abdomen ovoideum, articulo quovis prominulo tanquam crenatum; pedunculus nodulo unico ut appareat flavo munitus.

Alae nullae.

Pedes nigri teneri: tibiae et femora fusiformes, priores aculeo munitae; tarsi uti videtur flavae.

FORMICA parvula.

Longitudo $\frac{2}{3}$ linea. Tota brunea, splendore aureo sese praesentans.

Caput rotundatum, thorace latius; oculi globosi brunei, subius lineola nigra. Antennae capite duplo longiores, medio crassiores, evidenter fractae.

Thorax oblongus, transversim in duas partes divisus; partes ambae elevatae, gibbosae.

Abdomen globosum, in quadam directione aspectum in secundo articulo fasciae tres aliae, sicut quoque in tergo et capite se monstrant.

Alae nullae.

Pedes brunei: femora fusiformia; tibiae tenerae conicae; tarsi tenues.

FORMICA luteola.

Longitudo $1\frac{1}{2}$ linea. Flavescenti-alba.

Caput rotundatum, fere cordatum; oculi parvi, fusi; antennae capite triplo longiores, fractae, articulo penultimo tertiam partem totius longitudinis efficiente.

Thorax linearis, antice paululum crassior.

Abdomen ovoideum, petiolus ob insectum convolutum inconspicuus.

Alae nullae.

Pedes magnitudini insecti conformes, teneri: femora ac tibiae parum fusiformia; tarsi longitudine tibiae, evidenter ex articulis compositi.

FORMICA gibbosa.

Longitudo $\frac{5}{6}$ linearum. Tota fusca.

Caput ovoideum, in quo cacterum nulla pars perceptibilis, si excipias regionem oris, ubi appendiculus unciformis appetet. Antennae filiformes, capite multum longiores.

Thorax ovoideus, eximie elevatus, articulis pro-

Abdomen pendulum, ellipsoidactus, in lignis minentibus; petiolus ne-

Alae nullae.

Pedes longi: femora fusiformia; tibiae basi duobus aculeis, altero longiore, munitae; tarsi per quam teneri.

FORMICA trigona.

Longitudo $1\frac{1}{2}$ lineae. Tota obscura, ferruginea. Caput trigonum, antice rotundatum; oculi parvi, oblongi; antennae longitudine capitis et thoracis, fractae, versus apicem sensim crassiores; maxillae conspicuae.

Thorax linearis, antice lator ac gibbosus, postice angustatus.

Abdomen ellipsoideum, pedunculo brevi cum thorace junctum.

Alae nullae.

Pedes mediocriter longi: femora cylindrica; tibiae sensim versus basim crassiores et hic duobus aculeis, uno breviore, munitae; tarsi conspicuus articulis, ultimo quasi inflexo.

FORMICA macrognatha.

Long.

Caput in fr. lineae. trigonum, anticum, subtus albescens, magnum, oculi magni, oblongum, rotundatum, postice latum; qui vero color albus

sine dubio illusione optica gigni videtur; maxillae conspicuae, magnae, fusco-ferrugineae; antennae fere duplo longiores capite, fractae, versus finem sensim crassiores.

Thorax antice latus, postrorum sese angustans, fuscus, lateribus albus apprens.

Abdomen ellipsoideum, fusco-rufum, nitidum, lateribus albo-punctatum, quod sine dubio illusioni opticae adscribendum.

Alae nullae.

Pedes breves, fusco-rufi.

TINEA.

TINEA antiqua.

Corpus 2 lineas longum.

Caput parvum, pilis flavescentibus obtectum; antennae setaceae, evidenter ex articulis compositae, corpore longiores; lingua fere $1\frac{1}{2}$ lineae longa, prominens, parum curvata.

Thorax flavescentis; tergum sicuti caput pilis flavescentibus pilosum.

Abdomen, cuius pars inferior tantum oculo se praebet, est lutescens in fuscum vergens, secundum observationem severam glabrum.

Alae planae: anticae trunco duplo longiores; posticae fere quarta parte anticis breviores; ambae

duae flavescentes uti corpus totum, oblonge triangulares, margine exteriori rotundatae, venosae, anticae pellucidae, posticae obscuriores. Pedes longi, teneri, flavi: tibiae apice inferior aculeo terminatae; tarsi teneri.

Forsan spectat ad genus *Lithosia*, sed caput est pilosum, nec brevibus squamis tectum. Forsan *Tinea*, sed lingua longa.

TIPULA.

TIPULA curvicornis.

Longitudo 2 linearum.

Caput globosum, parvum, glabrum; oculi parvi, globosi, pallide lutescenti-fusci; antennae anterius inflexae, setaceae, evidenter ex articulis aequalibus, fere globosis compositae. Haustellum fere $\frac{1}{4}$ linea longum, rectum, deorsum vergens, teres.

Thorax globosus, gibbosus, nigrofuscus, glaberimus.

Abdomen evidenter articulatum, ano reflexo, glabrum, fuscum, articulis margine postico pallide fusco.

Alae margine postico brevi, exteriore rotundato, antico recto, pellucidae; non procul margine

antico decurrente duo vasa, quorum prius in marginem anticum terminatur, alterum vero usque ad originem marginis exterioris repit; haec duo vasa supra medium conjunguntur transversim duobus vasibus, ita ut cellula evadat oblonga quadrangularis; caeterum orientur ex angulo interiori alae alia duo vasa postrōsum currentia, et ex margine exteriori adhuc duo in medio alae evanescentia.

Pedes longi, pallide fusi: coxae longae, cylindraceae; femora fusiformia, compressa, margine postico longe ciliata; tibiae versus finem inferiorem sensim crassiores, compressae, margine postico breviter ciliatae, apice inferiore duabus aculeis munitae; tarsi ex quatuor articulis compiti, prior longus, ultimus apice crassior.

TIPULA protogaea.

Longitudo 1 lineae.

Caput parvum, rotundum, fuscum; oculi inspiciuntur; antennae fere triplo capite longiores, posterius inflexae, setaceae, articulis inconspicuis, flavescenti-albae.

Thorax rotundatus, gibbosus, tergo fuscum, pectore flavescenti-albo.

Abdomen cylindraceum, tenerum, fuscescenti-album; numerus articulorum indeterminabilis.

Alae fere longiores abdomine, obovatae, ita ut margo exterior brevior interiore, margine ciliatae, pellucidae, longitudinalibus vasis percurrentibus; tria vasa oriuntur ex angulo interiori: prius terminatur in marginem anticum, alterum decurrit ad marginem externum, vergens versus anticum, tertium autem progreditur ad posticum; ex vase altero excurrit ad marginem anticum vasculum, quo exoritur triangulum elongatum; inter primum et secundum aliud vasculum usque in medium alae excurrit; ex margine postico adhuc tria vasa usque ad medium alae sese trahunt. Pedes longi, teneri: coxae elongatae; femora fusiformia; tibiae versus finem sensim crassiores et hic duabus spinis munitae; tarsi ex quinque articulis compositi, articulo primo longissimo, quinto uncinato, toti pilis sparsis obsiti.

TIPULA antiqua.

Longitudo 1½ lineae.

Caput rotundatum pallide fuscum; oculi magni, globosi, brunei; antennae albae, fere capite duo longiores, setaceae, articulis inconspicuis. Caeterum nulla pars oris perceptibilis.

Thorax tergo elevato, gibboso, fusco, setis retrorsum vergentibus obtecto, lateribus ac pectore pallide fascis.

Abdomen lineare antice crassius, ano sursum flexo, obtuso, pallide fuscum.

Alae parum longiores abdomine, obovatae; decursus vasorum ob complicationem alarum non dare perceptibilis, interea tamen duo vasa juxta marginem anticum decurrentia conspicuntur, quorum unum ante medietatem, alterum vero ibi ubi margo anterior cum exteriori confluit, in margine evanescit; hoc alterum vas supra medium transversali vasculo cum vase juxta marginem decurrente (primo) conjunctum est, ut inde triangulum elongatum exoriatur; praeterea adhuc duo vasa ex margine exteriori usque ad medium alarum excurrentia conspicua.

Pedes mediocriter longi, pallide fuscum: coxae sat longae, conicae, obtusae; femora fusiformia; tibiae sensim deorsum crassiores, apice duabus aculeis altero breviore munitae; tarsi parum longiores tibiis, articulis non numerandis, apice uncinatim inflexo, quod vero spasmo adscriendum, quo insectum molli resina decaptum et enecatum corripiebatur, quod in omnibus fere succino inclusis insectis observatur.

MUSCA.

MUSCA venosa.

Longitudo 1½ lineae.

Caput rotundatum fuscum, in fronte longis setis postrorum vergentibus setosum; oculi magni; caetera organa non visibilia ob turbiditatem succini.

Thoracis forma indeterminabilis, sed tergum ejus subplanum, nigrum, postrorum setosum.

Abdomen, cuius pars superior non conspicua, subitus albidum, et figura videtur esse oblonga.

Alae obovatae, quinque vasis donatae: primum vas infra medium in marginem anticum excurrit, alterum in via sua versus marginem anticum, ubi prius in eundem terminatur, parumper se inflectit; tertium rectum versus marginem externum procurrit; quartum in eundem marginem terminatur, hoc vero discriminé, quod in tertia parte ad tertium vas se inflectat emittens vasculum amba conjungens; quintum denique brevissimum, et terminatur in angulum, ubi margo exterior cum postico confluit; sub vasculo transversali vas tertium ac quartum conjungente adhuc aliud et transversale conspicitur, ita ut exoriatur quadrangulum oblongum.

Pedes mediocriter longi, nigro-fusci: coxae indeterminabiles ob nebulositatem succini; femora fusiformia; tibiae sensim crassiores evadunt, tarsi breves, articulis imperceptibilibus.

MUSCA setosa,

longitudo 1 lineae.

Caput rotundum, fuscum; oculi magni, ferruginei, rotundati; antennae breves inflexae uti in Musca domestica et assinibus, seta longa munitae, cuius ortus vero non determinabilis, caput caeterum in fronte setosum; organa cibaria non perceptibilia.

Thorax elevatus gibbosus, longis setis retrorsum spectantibus tectus, fuscus, et in latere utroque (sin illusio optica) apparet macula albida. **Abdomen oblongum**, thoracis latitudine, hirsutum, fuscum, in lateribus tribus albis maculis (forsan illusione optica ortis) notatum.

Aliæ longiores abdomine, evidenter vasibus instructæ, quorum vero solum tria visibilia, recta versus marginem exteriorem currentia, caeterum vero nulla qualitas observanda.

Pedes medioeriter longi: coxae breves, conicae, obtusæ; femora fusiformia; tibiae sensim versus apicem inferiorem crassiores, postrorum seta, et apice inferiore duabus setis una breviore instructæ; articuli tarsorum non perceptibiles, ultimo versus finem crassiore.

MUSCA longipes.

Longitudo 2 linearum.

Caput nigrum, ita inversum, ut ejus forma verius determinari nequit; interim videtur esse rotundatum; oculi magni, rotundi, fuchi; antennae videntur esse breves seta munitae. Organorum cibariorum nihil visibile.

Thorax rotundatus, tergo fuscus, ciliis postrostrum vergentibus sparsim tectus.

Abdomen subuliforme, pellucidum, supra fuscum, infra et in lateribus pallide fuscum.

Alae obovatae, ad marginem anticum tribus vasibus instructae, quorum primum sub medietate marginis antici in eundem terminatur, reliqua duo vero versus marginem exteriorem currunt; insuper ex margine exteriori currunt usque in medium alarum alia vasa tria; alae caeterum pellucidae.

Pedes longi: coxae longae; femora longa, fusiformia, compressa, glabra; tibiae femoribus longiores, versus apicem sensim crassiores evadunt, et hic duobus aculeis breviusculis munitae, compressae, margine postico breviter ciliato; tarsi ex longis articulis constantes, qui solammodo apice inferiore parum incrassato perceptibles.

MUSCA resinosa.

Longitudo 1½ lineae.

Caput globosum, parvum; oculi parvi, globosi; antennae breves, fusiformes, absque ulla seta; articulus primus perceptibilis, rotundatus, brevior altero. Haustellum prominens, fere ¼ lineae longum, acutum; caput caeteroquin glabrum.

Thorax tergo elevato, gibbosus, fuso-ferrugineo dense tomentoso.

Abdomen oblongum, fuscum, glabrum.

Alae abdomine parum longiores; decursus vasorum ob turbiditatem in hoc loco succini non determinabilis.

Iedes mediocriter longi: coxae breves; femora fusiformia; tibiae versus finem sensim crassiores, absque aculeis; tarsi longi, apice uncinatim inflexi, articulo primo longo, cylindrico, ultimo ad visum clavato.

II. ARACHNIDA.

ARANEA.

ARANEA globosa.

Longitudo totius corporis absque pedibus $2\frac{1}{2}$ linea.

Thorax quadrangulus, oblongus, longior quam latior. Palpi fere dimidiam lineam longae, validae, apice crassiores, latae et fere truncatae. Mandibulae ac oculi imperceptibles.

Abdomen $1\frac{1}{4}$ lineae longum et aliquantum latius, globosum, applanatum, ejus vero color aliave signa non determinanda, quoniam succino luteo opaco tectum.

Pedes validi, mediocriter longi, fusti, pilis raris obsiti: coxae non perceptibles; femora cylindrica utrinque apice rotundata; tibiae fusiformes, parum breviores femoribus; tarsi subulati, longi, acuti, articulis eodem constituentibus imperceptibilibus. Videtur par pedum secundum longius reliquis, quod ob contractionem determinari nequit.

ARANEA oblonga.

Longitudo corporis $1\frac{1}{2}$ linea.

Thorax quadrangulus, antice vero latior. Palpi clavati, validi, eorum reliqua signa indeterminabilia. Hae partes fuscae sunt.

Abdomen ovoidem, antice rotundatum, ad annum acutum, aliquot (tribus) tuberculis provisum, flavescenti-album, tergo lineis transversim signatum, linea antica longiori.

Edes mediocriter longi, pallide fuscii, pilis sparsis obtecti, articulis omnibus cylindricis et apice rotundatis, articulo ultimo subuliformi duobusque uncinalis admodum tenuibus terminato.

PHALANGIUM.

PHALANGIUM succineum.

Longitudo corporis $1\frac{1}{4}$ linea.

Corpus totum oblongum, articulus anticus ex capite et thorace constans parum visibilis, quoniam totum animalculum solummodo ab inferiori parte observandum. Palpi inflexi, apice subuliformi; caetera organa cibaria non distinguenda.

Thorax quadrangulus, dimidiam fere longitudinem totius corporis efficiens.

Abdomen oblongum, ovoidem, pallide fuscum. Edes fusti, longi, praesertim antici, quamvis omnes contracti et maxima parte fracti, articulis omnibus cylindricis, apice rotundatis, tarsi articulis eximie prolongatis, fere filiformibus.

A C A R U S.**ACARUS resinosus.**

Oculo inarmato tanquam punctum se praesentans,
in frustulo succini Araneam globosam includente delitescens.

Corpus ovoideum, antice acutum, caput forma
apicis prostans, coloris uti videtur ferruginei.
Pedes octo lateraliter existentes; caetera signa non
determinanda,
